

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, informintą Vyriausybės kanclerio 2018 m. rugpjūčio 17 d. rezoliucija Nr. S-2727, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašo patvirtinimo“ projektą (toliau – projektas).

Projekto tikslas – įgyvendinti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo (toliau – STTĮ) 55 straipsnio 1 dalies 2 punkto, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo (toliau – VSĮDAĮ) 7 straipsnio 7 dalies ir 2019 m. sausio 1 d. įsigaliosiančio Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto (įstatymo Nr. XIII-1381 redakcija, įsigaliojanti 2019 m. sausio 1 d.) (toliau – VTS) 56 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatas, kuriomis siekiama palengvinti tam tikrų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, darbuotojų įdarbinimą valstybės ir savivaldybių įstaigose, taip pat Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų įdarbinimą, ir patvirtinti Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašą (toliau – Sąrašas).

VSĮDAĮ 7 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad *nustatant pareiginės algos pastoviąją dalį, papildomai įvertinamas <...> Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas atskirų profesijų trūkumas Lietuvos Respublikos darbo rinkoje <...>*. Šiais atvejais šio įstatymo 1–4 prieduose nustatyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai gali būti didinami iki 100 procentų.

STTĮ 55 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 2 dalyje nustatyta, kad pareigūnams mokamos priemokos, *trūkstant darbo rinkoje atitinkamų profesijų, atsižvelgiant į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašą*. Šios priemokos dydis negali viršyti 100 procentų pareiginės algos. Analogiškos normos nustatytos ir VTS 56 straipsnio 1 dalies 6 punkte ir 2 dalyje.

Į Sąrašą siūloma įrašyti profesijas iš Lietuvos profesijų klasifikatoriaus LPK 2012, patvirtinto Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 4-171 „Dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus LPK 2012 patvirtinimo“, atsižvelgus į Specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT), Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos prie VRM (toliau – FNTT), Vadovybės apsaugos departamento prie VRM (toliau – VAD) ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie VRM (toliau – VSAT) pateiktus pasiūlymus ir nurodytą poreikį. Minėtų profesinės veiklos sričių testinį aktualumą rodo įstaigų pateikta informacija, kad joms sudėtinga sukomplektuoti šių profesijų pareigūnų arba darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybes tiek dėl specialistų trūkumo, tiek dėl nekonkurencingo darbo užmokesčio įstaigose.

STT į Sąrašą pasiūlė įrašyti 28 profesijas, kurios daugiausia susijusios su informacinėmis ir ryšių technologijomis ar elektronikos sritimi. STT nurodė, kad per pastaruosius ketverius metus 70 proc. pareigūnų, patenkančių į minėtas profesinės veiklos sritis, paliko STT dėl nekonkurencingo darbo užmokesčio, lyginant su siūlomu privačiame sektoriuje. Atsižvelgus į tai numatoma, kad įtraukus į Sąrašą šias profesijas STT galės išlaikyti konkurencingą darbo užmokestį lyginant su privačiu sektoriumi bei turėti kvalifikuotus ilgamečius pareigūnus, kurie užtikrins tinkamą STT pavestų uždavinių vykdymą.

FNTT pasiūlė į Sąrašą įrašyti Elektronikos ir telekomunikacijų inžinieriaus profesiją, nes tarnyboje administruojant informacinių technologijų tinklus, sistemas bei posistemes trūksta plačios kompetencijos specialistų, išmanančių tiek telekomunikacijų, tiek elektronikos sritis. Sudarant galimybes šios profesijos darbuotojui mokėti didesnę darbo užmokestį būtų palengvintos galimybės šį specialistą įdarbinti FNTT. Turint šios profesijos specialistą FNTT būtų efektyviau išnaudoti žmogiškieji ištekliai, nes vienas darbuotojas kuruotų bei administruotų dvi sritis – elektronikos ir telekomunikacijų.

VAD pasiūlė į sąrašą įrašyti 5 profesijas (elektronikos ir telekomunikacijų inžinieriaus, signalizavimo sistemų inžinieriaus, silpnųjų srovių inžinieriaus, radijo ryšio inžinieriaus ir telefono ryšio techniko). VAD nurodė šių profesijų darbuotojų trūkumą, nes nors VAD skelbia konkursus, dėl per mažo darbo užmokesčio, sunku pritraukti šių profesijų specialistus.

VSAT pasiūlė į Sąrašą įtraukti 8 profesijas, kurių specialistų trūksta tarnyboje – 5 aviacijos specialistų (sraigtašparnio pilotas, orlaivio vadas, skraidantysis inžinierius, aviacijos technikas, orlaivių mechanikas) ir pakrančių apsaugos specialistų (laivavedys, budintis mechanikas, laivo elektromechanikas).

VSAT nurodė, kad tiek VSAT, tiek Lietuvos karinės pajėgos (KOP), tiek Civilinės aviacijos orlaivių techninės priežiūros paslaugas teikiančios įmonės (EASA PART-145) atkreipia dėmesį, kad šiuo metu Lietuvoje yra didelis trūkumas sertifikuotų sraigtašparnių specialistų (pilotai, techninis personalas ir t. t.). Jau daugelį metų, organizuojant konkursus tokių specialistų pareigybėms užimti, VSAT ir kitoms institucijoms nepavyksta pritraukti šių specialistų, kadangi jų parengimas yra sudėtingas ir brangus, o rinka yra nišinė (Pabaltijo regione sraigtašparnius daugiausia eksploatuoja teisėsaugos ir karinės žinybos, neskaitant keleto privačių orlaivių). Be to, įmonės, įdarbinusios šiuos specialistus, turi juos apmokyti darbui su konkrečiais sraigtašparnių tipais, o tai yra dešimčių tūkstančių eurų investicijos vienam žmogui ir vienam sraigtašparnio tipui, todėl dėl ribotos rinkos daugelis nenori į juos investuoti.

Komercinės aviacijos sraigtašparnių pilotus valstybės reikmėms rengiantis vienintelis Vilniaus Gedimino technikos universiteto Aviacijos institutas sugeba parengti po 2 specialistus per metus ir toks pilotų kiekis visoms Lietuvos žinyboms yra nepakankamas. Komercinės sraigtašparnių remonto ir aptarnavimo įmonės (EASA PART-145 organizacijos) negali vykdyti savo veiklos Lietuvoje, kadangi nėra pakankamai licencijuotų (EASA PART-66) sraigtašparnių priežiūros specialistų, o juos rengiančių (EASA PART-147) mokymo organizacijų iš viso nėra.

Šiuo metu Lietuvoje apytiksliai yra tiek EASA licencijuotų specialistų (neskaitant karinių specialistų su karinėmis licencijomis tarnaujančių KOP):

- Sraigtašparnių pilotai (EASA PPL(H), CPL(H), ATPL(H)) – iki 30 žmonių;
- Sraigtašparnių techninės priežiūros specialistai (PART-66, kategorijos B1.3 ir B1.4 ir B2) – iki 15 žmonių.

Neturėdama pakankamai savų sraigtašparnių priežiūros specialistų VSAT yra priversta sraigtašparnių remonto paslaugas įsigyti, tačiau dėl šių specialistų stygiaus Lietuvoje nėra licencijuotų sraigtašparnių techninės priežiūros įmonių ir VSAT yra priversta reikiamas sraigtašparnių techninės priežiūros paslaugas brangiai įsigyti iš Vakarų Europos įmonių.

Neturėdama pakankamai sraigtašparnių pilotų VSAT negali įvykdyti visų sraigtašparnių skrydžių, išskylančių dėl poreikio VSAT ir kitų valstybės institucijų reikmėms.

VSAT Pakrančių apsaugos pasienio rinktinėje šiuo metu yra skirtos 46 laivų specialistų pareigybės, iš kurių neužimta apie 10 %. Per pastaruosius 5 metus buvo priimti 6 pareigūnai, turintys reikiamą aukštąjį (1 – aukštąjį universitetinį, 5 – aukštąjį neuniversitetinį) laivavedžio ar

laivų mechaniko išsilavinimą. Viena iš pagrindinių pareigūnų trūkumo priežasčių yra nedidelis, lyginant su civiliu laivynu, darbo užmokestis. Taip pat norintiems dirbti VSAT yra keliamas aukštas fizinio pasirengimo bei papildomų reikalavimų, susijusių su fiziniais ir praktiniais gebėjimais, lygis. Sveikatos būklė turi atitikti Sveikatos būklės reikalavimų pareigūnams sąvado II skiltį. Rinktinė taip pat susiduria su problema, kad šiuo metu esami laivų specialistai dėl įvairių priežasčių palieka tarnybą vidaus reikalų sistemoje ir, įvertinat esamų laivų specialistų amžiaus ir stažo vidaus reikalų sistemoje vidurkį, ši tendencija išliks ir ateityje.

Į Sąrašą siūloma įrašyti iš viso 38 profesijas. Atkreiptinas dėmesys, kad net 25 į Sąrašą įrašytos profesijos taip pat yra įrašytos ir į Profesijų, kurioms būtina aukšta profesinė kvalifikacija, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. vasario 8 d. nutarimu Nr. 96 „Dėl Profesijų, kurioms būtina aukšta profesinė kvalifikacija, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašo patvirtinimo“. Tai rodo, kad šių profesijų trūkumas nustatytas ir visoje Lietuvoje, todėl yra poreikis leisti lengvatinėmis sąlygomis įdarbinti iš trečiųjų šalių atvykstančius šių profesijų specialistus.

Patvirtinus projektą (Sąrašą) numatomas teigiamas poveikis statutinių įstaigų veiklos kokybei, nes bus sudarytos realios galimybės įstaigoms pasiūlyti į Sąrašą įrašytų profesijų pareigūnams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, mokėti iki 100 proc. didesnę darbo užmokestį ir taip pritraukti dirbti bei išlaikyti šių sričių specialistus.

Projektas teiktas derinti Finansų ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Ūkio ministerijai ir Specialiųjų tyrimų tarnybai. Į Ūkio ministerijos pastabas atsižvelgta. Į Teisingumo ministerijos 3 pastabą atsižvelgta. Dėl Teisingumo ministerijos 1 ir 2 pastabų informuojame, kad Vidaus reikalų ministerijos nuomonė buvo pateikta 2018 m. rugpjūčio 14 d. rašte Nr. 1D-4096 „Dėl profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašų sudarymo“ (pridedama) vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. pasitarimo protokolo Nr. 32 1 klausimo 2 pavedimą (*kartu su Ūkio ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Specialiųjų tyrimų tarnyba darbo tvarka išnagrinėjo trūkstamų profesijų sąrašų sudarymo teisinį reglamentavimą ir pateikti nuomonę bei pasiūlymus dėl reglamentavimo šiuo klausimu tobulinimo*).

Projekte siūlomo teisinio reguliavimo neigiamų pasekmių nenumatoma.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, nes projektas yra nenorminio pobūdžio teisės aktas.

Projektui įgyvendinti reikalingos lėšos bus skirtos iš valstybės ir savivaldybių įstaigoms skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

Projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai ir Europos Sąjungos teisės aktams.

Projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Projektą parengė Vidaus reikalų ministerijos Valstybės tarnybos ir vidaus tarnybos politikos grupės (vyriausioji patarėja Irina Malukienė, tel. (8 5) 271 8816, el. p. irina.malukiene@vrm.lt) patarėja Inga Prialgauskienė (tel. (8 5) 271 8233, el. p. inga.prialgauskiene@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 2 lapai.
2. Vidaus reikalų ministerijos 2018 m. rugpjūčio 14 d. raštas Nr. 1D-4096, 3 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų derinimo raštai, 6 lapai.

Vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas

Inga Prialgauskienė, tel. (8 5) 271 8233, el. p. inga.prialgauskiene@vrm.lt